

RĚMSKŌ KLĚKA

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY RUMSKIEGO
ODDZIAŁU ZRZESZENIA KASZUBSKO-POMORSKIEGO
GRUDZIEŃ – GŌDNIK – 2023 NR 05(204)

*Śl. Jerzy Stachurski
Muz. Wojciech Bratek*

Świéc nóm gwiôzdo, świéc na niebie
I na drogã widu dôj
Lédze chcą bęc blëzi siebie
Wic do lédzy z widã biôj.

Glorija, Glorija...

Świéc nóm gwiôzdo, w cemny nocë
Űderz w wiôldź widu zwón
Niech odemknã lédze òczë
Czej sã rodzy Świata Król.

Glorija, Glorija...

Świéc mie gwiôzdo, świéc na niebie
Ze mnã, ze mnã w żëcy biôj
Tam dze Jezësk wôłô Cebie
Dze słodzëchno w kùmkù spi.

Glorija, Glorija...

Świéc nóm gwiôzdo – białce, dziecióm
W dobri, w lëchi, w kòzden czas
Dze aniolë dzysë lecã
Niech nie zbraknie wszëtcich nas.

Glorija, Glorija...

*Wiersz ze zbioru „Dłó Was Panie. Kòscelny spiéwnik”,
Przërëchtowól Eugeniusz Pryczkowski.*

Wszëtczim Czëtińcóm, Przënôleźnikóm Kaszëbskò-Pòmòrszczégò Zrzeszeniô, naszym lubòtnym Drëchóm żëczimë z leźnoscë Gòdów wiele zdrowiô, rëdotë, żëczlëwòtë, do tegò Gwiôzdora z bògatima darënkama. A niech Pańszi Rok 2024 bådze spòkójny i szczãslëwi dló wszëtczëch!

Zarząd rëmszczégò Partu i Redakcjã „RK”

Gminowé miónczi kònkùrsu „Méster Bëlnégò Czëtaniô”

9 listopada w Miejskim Domu Kultury odbył się konkurs „Méster Bëlnégò Czëtaniô” na etapie eliminacji gminnych. Jak co roku konkurs organizuje rumski oddział ZKP wraz z MDK.

W konkursie wzięła udział rekordowa liczba 36 uczestników (o 17 więcej niż w ubiegłym roku!). Prezentacje uczestników oceniała Komisja Konkursowa w składzie: ks. Krzysztof Tusk (SDB) - przewodniczący, Mateusz Klebba – wiceprezes zarządu ZKP O/Rumia, Irena Gaj – MDK i zarazem wiceprezes zarządu ZKP O/Rumia oraz Krystyna Wolf – członek ZKP O/Rumia.

W kategorii I (klasy I-II SP) I miejsce zajęła Zuzanna Rozalewska SP 9 (opiekun Ewa Wodniczak), II miejsce Zofia Rozalewska SP 9 (opiekun Ewa Wodniczak) i III miejsce Hanna Toporek SP 6 (opiekun Aleksandra Pająk). W kategorii II (klasy III-IV SP) I miejsce zajęła Hanna Pacan SP 9 (opiekun Ewa Wodniczak), II miejsce Urszula Ryduchowska SP 1 (opiekun Małgorzata Dmowska) i III miejsce Mateusz Kreft SP 4 (opiekun Zbigniew Dorawa). W kategorii III (klasy V-VI) I miejsce Anna Koc SP 7 (opiekun Magdalena Prena), II miejsce Monika Musiałkowska SP 6 (opiekun Michał Kowalski) i III miejsce Natalia Gołembowska SP 4 (opiekun Zbigniew Dorawa). W kategorii IV (klasy VII-VIII) I miejsce zajęła Wiktoria Dmowska SP 1 (opiekun Małgorzata Dmowska), II miejsce Milena Zielińska SP 1 (opiekun j.w.) i III miejsce Amelia Szmichel SP 1 (opiekun j.w.). W kategorii uczniów szkół ponadpodstawowych nikt nie brał udziału. W ostatniej kategorii osób dorosłych I miejsce zajęła Małgorzata Dmowska, II miejsce Anna Wodniczak i III miejsce Zofia Miszewska.

I i II miejsca poszczególnych kategorii premiowane są udziałem w konkursie na szczeblu powiatowym. 22 listopada w eliminacjach powiatowych, które odbyły się też w Rumi, Milena Zielińska i Anna Wodniczak zajęły trzecie miejsca,

a Hanna Pacan, Milena Zielińska i Małgorzata Dmowska zdobyły wyróżnienia. Gratulujemy!.

W bieżącym roku Rumia była też organizatorem eliminacji gminnych dla Gminy Wejherowo. Odbyły się w tym samym dniu i

Uczestnicy konkursu z Gminy Wejherowo + jury i opiekunowie.

miejscu co eliminacje rumskie. Uczestniczyło w nich 15 osób ze szkół podstawowych w Górze, Orlu i Bolszewie oraz 2 osoby dorosłe. Oceniało ich to samo jury co rumskich uczestników.

Gratulujemy laureatom i dziękujemy za udział również pozostałym uczestnikom konkursu!

J.L. Fot. Justyna Bronk MDK

Kręzowé miónczi kònkùrsu „Méster Bělnégò Czětaniô” bëłë w Rëmi

22 listopada w Rumi odbył się konkurs „Méster Bělnégò Czětaniô” na szczeblu powiatowym, którego zorganizowania podjął się rumski part

Laureaci najmłodszej kategorii klas I i II

Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego wspólnie z Miejskim Domem Kultury. Głównym organizatorem konkursu jest Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie i tam co roku odbywa się wielki finał, w którym biorą udział laureaci konkursów powiatowych z całego Województwa Pomorskiego.

Konkurs odbył się w bibliotece miejskiej im. F. Ceynowy, w pomieszczeniach Stacji Kultura.

2

Duże sale, obszerna antresola i wielki hol stwarzały dogodne warunki dla tylu uczestników.

Laureaci klas III i IV

Wszyscy mieli zapewniony poczęstunek (kùchë, obiad i oczywiście kawa, herbata i napoje zimne).

W rumskich eliminacjach powiatowych wzięło udział ponad 70 uczestników w 6 kategoriach wiekowych z 9 gmin powiatu wejherowskiego: Wejherowo-miasto, Wejherowo-wieś, Rumia, Reda, Gniewino, Luzino, Linia, Choczewo, Szemud. Uczestników oceniały trzyosobowe komisje konkursowe w składzie: dr Tomasz Fopke, Elżbieta Pryczkowska i Mikołaj Rydygier oraz dr

Dariusz Majkowski, dr Elżbieta Bugajna i Mateusz Klebba. Pierwsze i drugie miejsca w każdej

Laureaci kategorii klas V i VI

kategorii są premiowane awansem do finału. Konkursu „Měštěr Bělněgò Čětanió”, który odbędzie się 15 grudnia w MPiMKP w Wejherowie.

Laureaci szkół ponadpodstawowych

Laureaci klas VII i VIII

Kategoria osób dorosłych

Oto laureaci poszczególnych kategorii:

- **kat. klas I i II:** 1. Natalia Borowiecka - Reda. 2. Kaja Peter – Strzebielino. 3. Maja Miotk - Niepoczłowice. Wyróżnienie: Lidia Białk, Katarzyna Majkowska
- **kat. klas III i IV:** 1. Emilia Plata – SP Siostr Zmartwychwstanek Wejherowo. 2. Emilia Sikorska – SP 2 Bolszewo. 3. Nela Katulska – SP Dobrzewino-Karczemki. Wyróżnienie: Hanna Pacan – SP 9 Rumia.
- **kat. klas V i VI:** 1. Zofia Dzienisz – SP 4 Reda. 2. Alicja Koneczna – SP2 Luzino. 3. Emilia Majkowska – SP Orle. Wyróżnienie: Małgorzata Majkowska – SP Gniewino
- **kat. klas VII i VIII:** 1. Julia Swichtenberg – SP Kielno. 2. Antonina Lewnau – SP 1 Luzino. 3. Milena Zielińska – SP 1 Rumia. Wyróżnienie: Wiktoria Dmowska – SP 1 Rumia
- **kat. szkół ponadpodstawowych:** 1. Kornelia Garstka – I LO Wejherowo. 2. Antoni Majkowski – PZS 2 Wejherowo. 3. Magdalena Żywicka – PZS 3 Wejherowo
- **kat. osób dorosłych:** 1. Mateusz T. Meyer – Naja Szkoła Wejherowo (nauczyciel). 2. Anna Świstun – SP 3 Reda (nauczyciel). 3. Anna Wodniczak – Rumia/Kazimierz. Wyróżnienie: Małgorzata Dmowska – SP 1 Rumia (nauczyciel)

Laureatom życzymy sukcesów w finale konkursu!

Laureaci otrzymali dyplomy i nagrody, a pozostali uczestnicy dyplomy uczestnictwa i upominki. Upominki wręczono również nauczycielom-opiekunom. Nagrody i dyplomy wręczali wicestarosta wejherowski Jacek Thiel, przewodniczący Rady Miejskiej Rumi Krzysztof Woźniak i prezes ZKP O/Rumia Józef Lanc.

W przygotowanie, koordynację i samą organizację konkursu mocno zaangażował się wiceprezes ZKP O/Rumia **Mateusz Klebba**. Tak mówił o konkursie:

– *Bardzo cieszy mnie ciągle rosnące zainteresowanie tym konkursem, które zostało dostrzeżone przez samorządowców. Chciałbym podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tego wydarzenia – włodarzom miasta i*

powiatu, ludziom kultury, jurorom, nauczycielom, ale przede wszystkim uczestnikom. Budujące są pobrzmiwające raz po raz komentarze dotyczące organizacji. Tymczasem trzymam kciuki za wszystkich reprezentantów Powiatu Wejherowskiego w finale – Bõże pòmagõj Wama!. Jednocześnie dziękuję za zaufanie i powierzenie mi koordynacji konkursu w naszym powiecie – dodaje.

W przerwach Zosia i Franek Wandtkowie wykonali mini-koncerty gry na skrzypcach. Dodatkową atrakcją dla osób nie biorących udziału w konkursie był spacer historyczny na pobliską Górę Markowca, który poprowadził dyr. biblioteki D Rybacki ciekawie opowiadając o tym miejscu,

Zosia i Franek Wandtkowie

głównie w aspekcie działań wojennych w czasie II wojny światowej.

Dziękujemy dyrektorowi Miejskiej Biblioteki Publicznej, panu **Dariuszowi Rybackiemu**, za udostępnienie pomieszczeń Stacji Kultura i wszelką pomoc w przeprowadzeniu konkursu. Dziękujemy również **Gminie Rumia i Starostwu Powiatowemu w Wejherowie** za wkład finansowy w realizację tego przedsięwzięcia.

J.L. Fot. Justyna Bronk MDK

Wrześniowe zebranie członków rumskiego oddziału ZKP

Mùzyczne talen̄të i 800-lece Rëmi

Tym razem, podczas wrześniowego spotkania członków naszego oddziału, w gościnnych progach Miejskiego Domu Kultury wystąpili bardzo młodzi i uzdolnieni goście. Była też spora dawka informacji na temat planowanych w przyszłym roku obchodach 800-lecia Rumi. Prezes oddziału opowiedział także o tym, co działo się w rumskim zrzeszeniu przez minione pół roku.

Zebranie odbyło się 26 września br. o godz. 18 w Miejskim Domu Kultury przy ul. Mickiewicza 19. Najpierw wystąpili młodzi goście, czyli Chór „Canto dal Cielo” ze szkoły sióstr salezjanek w Rumi.

Śpiewa chór „Canto dal Cielo”. Fot. T. Dominik

To kilkanaście młodych chórzystek i jeden chórzysta, którzy mają na swoim koncie sukces na 41. Ogólnopolskim Konkursie Chórów a Capella Dzieci i Młodzieży w tym roku w czerwcu w Bydgoszczy. Jury bardzo wysoko oceniło ich konkursowy występ i przyznało Srebrny Kamerton oraz Nagrodę Specjalną Marszałka Województwa Kujawsko - Pomorskiego. Chórzyści występowali także w Radiu Gdańsk oraz nagrali płytę. Młodzi wykonawcy zaśpiewali zrzeszeńcom kilka kaszubskich utworów, m.in. „Hej żeglarzu” oraz śliczną kołysankę „Spik”.

Po ich występie swoje umiejętności recytatorskie – po kaszubsku! – zaprezentowały dwie uczennice Szkoły Podstawowej nr 1 w Rumi: Małgosia Paczoska i Nikola Nowak. Uczestnicy spotkania przypomnieli sobie historię Jana Brzechwy o Panu Hilarym, który szukał wszędzie swoich okularów, zupełnie zapominając, że... ma je na nosie!

Pośmiali się także z dowcipu o Jasiu i jego nauczycielu, którzy przez dwa dni nie mogli spotkać się w szkole z powodu... wielkiego prania!

Po recytacjach, wystąpiła jeszcze jedna dwójka uzdolnionych młodych ludzi, czyli: Zosia i Franek Wandtke. Zosia zaśpiewała po kaszubsku, a Franek akompaniował jej na skrzypcach .

Po występach artystycznych, przyszedł czas na omówienie wydarzeń i działalności rumskiego oddziału ZKP od ostatniego czerwcowego zebrania. Prezes Józef Lanc przypomniał więc takie tegoroczne wydarzenia, jak Kaszubska Pielgrzymka na Świętą Górę Polanowską w czerwcu, Zjazd Kaszubów w Kartuzach w lipcu, XXIX Jarmark Kaszubski w sierpniu, wycieczka „Śladami Antoniego Abrahama”, czy otwarcie Biblioteki Kaszubskiej przy Placu Kaszubskim w sercu Starej Rumi. Wszędzie byliśmy, widzieliśmy i opisywaliśmy te wydarzenia w „Rëmsczi Klëce”.

Józef Lanc przedstawił także kolejne plany oddziałowych działań. Zapraszał m.in. na

październikowe spotkanie z Eugeniuszem Pryczkowskim i jego książkami o Kaszubach w Bibliotece Kaszubskiej, na gminne i powiatowe eliminacje konkursu „Méster Bëlnégò Czëtaniò” w listopadzie, czy grudniowy przegląd piosenki kaszubskiej „Jò spiëwiã pò kaszëbskù”.

Ostatni zabrał głos Kazimierz Klawiter, który zaprosił wszystkich uczestników spotkania do udziału w obchodach 800-lecia Rumi. Przedstawił plany Społecznego Komitetu Organizacyjnego Obchodów 800-lecia Rumi na uczczenie tego pięknego jubileuszu pojawienia się pierwsze wzmianki z nazwą Rumi w oficjalnych dokumentach średniowiecznych. Zachęcił do udziału w konferencji naukowej na ten temat w I Liceum Ogólnokształcącym im. Książąt Pomorskich w Rumi, którą zaplanowano na listopad.

Jak zawsze, po zebraniu była kawa, herbata i ciasto oraz miłe pogawędki zrzesseńców.

Monika Kosińska

Mszô swiãtô w intencje beatyfikacje bp. K. Dominika

5 listopada w kościele Św. Krzyża w Starej Rumi została odprawiona msza św. w intencji o rychłą beatyfikację Sługi Bożego bp. Konstantyna Dominika. 7 listopada przypadała 153 rocznica jego urodzin.

Każdego roku w niedzielę około 7 marca (dzień śmierci) i 7 listopada ZKP O/Rumia wspólnie z parafialnym oddziałem Akcji Katolickiej organizuje w tym kościele uroczystą mszę św., po której następuje przejście pod obelisk bp. K. Dominika (ul. Kościelna), gdzie złożone zostają kwiaty i zapalone znicze. Modlimy się o rychłą beatyfikację tego Sługi Bożego, biskupa-Kaszuby

Przed obeliskiem chór kaszubski „Rumianie” zaśpiewał pieśń „Kaszëbskô Królëwô”.

pochodzącego z Gnieźdzewa koło Pucka. Tak było i tym razem. Mszę św. koncelebrowaną z liturgią słowa i kazaniem w języku kaszubskim odprawiał ks. prałat Stanisław Megier, proboszcz parafii pw.

Przemienienia Pańskiego w Gdyni-Cisowej. Czytania lekcyjne po kaszubsku odczytali K. Paczoska i J. Kryszewski, a psalm zaśpiewała K. Wolf. Modlitwę wiernych przygotował i odczytał J. Lanc. Podczas mszy św. śpiewał chór kaszubski „Rumianie” pod dyr. M. Graczyk.

Po mszy św. grupa wiernych wraz z chórem „Rumianie” przeszli pod obelisk bp. K. Dominika. „Rumianie” zaśpiewali najbardziej znaną pieśń religijną w języku kaszubskim „Kaszëbskô Królëwô”, a kwiaty złożyli prezes Akcji Katolickiej przy parafii Św. Krzyża Adela Szramkowska i prezes ZKP O/Rumia Józef Lanc. Wspólnie odmówiono litanie do Sługi Bożego bp. K. Dominika.

J.L. Fot. J. Miniszewski

Zéńdzenié Przędny Radzëznë Kaszëbskò-Pòmòrszczégò Zrzeszeniô w Chmielnie

21 października w Chmielnie odbyło się trzecie w tej kadencji posiedzenie Rady Naczelnej Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Uczestniczyli w nim członkowie RN z Rumi A. Bach-Wandtke i K. Klawiter oraz prezes ZKP O/Rumia J. Lanc. Zebranych przywitał prezes ZKP J. Wyrowiński, który na początku pogratulował i wręczył kwiaty obecnym na zebraniu nowowybranym posłom i senatorom – członkom Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego: Stanisławowi Lamczykowi, Kazimierzowi Plocke i Kazimierzowi Kleinie. Zebranych przywitał też Stanisław Klimowicz - przewodniczący Lokalnej Grupy Rybackiej Kaszuby w Chmielnie zarazem przewodniczący Rady Gminy, który zrelacjonował działalność Grupy i przedstawił najważniejsze tegoroczne wydarzenia gminne.

Projekt pomnika Lecha Bądkowskiego

Ważnym punktem obrad było przyjęcie dokumentu pod nazwą „Strategia ochrony i rozwoju języka i kultury kaszubskiej”. Zgłoszono kilka poprawek i całość z poprawkami została przyjęta. Warto nadmienić, że zrzeszeniowy Sąd Koleżeński uchwalił nowy regulamin, który dzięki zastosowaniu nowych rozwiązań prawnych ma umożliwić sprawne rozstrzygnięcie ewentualnych sporów

między Zrzeszincama oraz zapobiegać konfliktom. W trakcie obrad prezes J. Wyrowiński poinformował, że regulamin zostanie

przesłany do wszystkich partów, celem zapoznania z nim członków ZKP. Podziękował też Mateuszowi Klebbie, członkowi SK

(i zarazem naszemu koledze redakcyjnemu), za profesjonalne przygotowanie poprawek do regulaminu.

K. Kleina, przewodniczący Komitetu Budowy Pomnika L. Bądkowskiego, poinformował o pracach Komitetu i przedstawił wybrany projekt pomnika. Uroczyste odsłonięcie pomnika zaplanowano w kwietniu 2024 r.

K. Klawiter z Rumi poinformował zebranych o przypadającej w przyszłym roku rocznicy 800-lecia pierwszej wzmianki z nazwą Rumia (Rumina w oryginale) w dokumencie do dziś zachowanym. Na tę okoliczność zawiązał się Społeczny Komitet Obchodów, który będzie promował ten jubileusz.

Tekst i fot. J.L.

Od lewej: poseł S. Lamczyk, poseł K. Plocke, senator K. Kleina i prezes ZKP J. Wyrowiński.

Osoby, które pragną wesprzeć budowę pomnika Lecha Bądkowskiego mogą to uczynić realizując przelew na konto bankowe Zrzeszenia: 85 1020 1811 0000 0402 0123 9185 tytułem „Pomnik Lecha Bądkowskiego”.

Demonologia kaszubska, część VI

Strôszk

Strôszk (straszk, straszek) to zły duch, którego rolę, jak sama nazwa mówi, było straszenie. Występował w postaci wielkiego nietoperza, czarnego psa (brytana) lub kota, rzadziej jako sowa lub poruszające się drzewo o budzących grozę kształtach. Pojawiał się wieczorem, w nocy, mgłę lub deszczu. Można było go spotkać w opuszczonych miejscach, na polu, na rozdrożach, na cmentarzu lub w miejscach dawnych tragedii.

Chociaż raczej nie słyszy się, aby bezpośrednio kogoś atakował, strôszk mógł tych bardziej bojaźliwych doprowadzić do zawału serca, czyli śmierci ze strachu.

W „Życiu i przygodach Remusa” A. Majkowskiego strôszk w postaci nietoperza mieszkał na strychu w dworze w Lipińskich Pustkach. Wzbudzał przerażenie, był symbolem śmierci i złego losu.

Strôszk jest związany z Sarcëstim, demonem sprowadzającym burze i nawałnice. Czarna jak smoła noc, rozświetlona błyskawicami, jest naturalnym środowiskiem

wieczorami straszyla postać z psim ogonem i zielonymi ślepiami. Poprzednio mieszkał tam doktor czarnej magii, który nauczył się wyrabiać złoto, ale w końcu został porwany przez diabła. Po tym wydarzeniu w kamienicy zamieszkał strôszk. Aby przestrec przed nim ludzi, na budynku powieszono tablicę o takiej treści:

*Nie chcąc użyć trwogi, sromu
nie chodź obok tego domu,
bo od zmroku aż do rana
dom ten w mocy jest szatana.*

działania strôszków.

W baśni Franciszka Sędzickiego „Straszny dom” pojawiła się kamienica w Gdańsku, w której

Andrzej Lanc

Klëka rëmszczégò partu Kaszëbskò-Pòmòrszczégò Zrzeszeniô

- * 26 września w MDK odbyło się zebranie ogólne członków oddziału ZKP w Rumi – str. 4-5.
- * 4 października w Bibliotece Kaszubskiej w Rumi odbyła się promocja książki E.Pryczkowskiego „Strzał w plecy” (“Szos w chrzebt”) Wojenne wspomnienia Kaszubów (Wòjnowé wspomnienia Kaszëbów) – str. 7-8.
- * 9 listopada, w MDK odbyły się eliminacje gminne konkursu “Méstër bëlnégò czëtaniô” – str. 1-2.
- * 22 listopada w bibliotece miejskiej Stacja Kultury odbyły się eliminacje powiatowe konkursu “Méstër bëlnégò czëtaniô” – str. 2-4.
- * msze św. z liturgią słowa i kazaniem w języku kaszubskim (ks. prałat Stanisław Megier) odprawione zostały 10 września w kościele św. Judy Tadeusza w Rumi-Zagórze, 15 października w kościele św. Jana z Kęt w Rumi-Janowie i 5 listopada w kościele Podwyższenia Krzyża Św. w Starej Rumi – str. 5.
- * 11 listopada poczet sztandarowy rumskiego oddziału ZKP (A. Głęb, A. Wodniczak i B. Lewińska) wziął udział w uroczystej mszy św. odprawionej w sanktuarium NMP WW w Rumi z okazji Święta Niepodległości i następnie w przemarszu ulicami Rumi;

Komunikatë rëmszczégò partu Kaszëbskò-Pòmòrszczégò Zrzeszeniô

- * 5 grudnia o godz. 18.00 w Miejskim Domu Kultury w Rumi odbędzie się zebranie ogólne członków ZKP O/Rumia. Podczas zebrania odbędzie się promocja nowo wydanej książki Benedykta Reszki o przedwojennym szkolnictwie na Gochach;
- * 10 grudnia o godz. 14.00 w sanktuarium NMP WW (dolny kościół) zostanie odprawiona kolejna msza św. z liturgią słowa i kazaniem w języku kaszubskim;
- * 3 stycznia o godz. 18.00 w MDK odbędzie się spotkanie opłatkowe członków ZKP O/Rumia;
- * W każdy wtorek w godz. 15.30-17.00 w siedzibie Oddziału ZKP (ul. Mickiewicza 19A) spotykają się członkowie Oddziału; można pobrać deklaracje członkowskie, a także numery „Rëmszczi Klëczy”;
- * Próby Kaszubskiego Chóru „Rumianie” odbywają się w MDK w poniedziałki i środy od godz. 15 do 16.00. Chętni mile widziani!

Zachęcamy do oglądania naszej strony internetowej: kaszubi.pl zakładka Oddziału (żółty kwiatek u góry), a następnie – Rumia. Także na stronie Zkprumia.pl

Zapraszamy!

Rôczimë!

Spotkanie w Bibliotece Kaszubskiej

Dzieje Kaszubów w kolejnej książce

Eugeniusza Pryczkowskiego przedstawiać Kaszubom nie trzeba. Dziennikarz, tłumacz, pisarz, poeta, kronikarz historii Kaszub i Kaszubów. Dlatego na spotkaniu, które odbyło

się 4 października br., w Bibliotece Kaszubskiej przy Placu Kaszubskim 11, ledwo wystarczyło miejsca dla uczestników, bo zainteresowanie było duże.

Spotkanie poprowadził Dariusz Rybacki, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rumi, też pasjonat historii naszego miasta. Obecny był m.in. wiceburmistrz Rumi, Ariel Sinicki, radni, wśród nich Teresa Hebel, inicjatorka tego spotkania, która od dłuższego już czasu starała się ściągnąć E. Pryczkowskiego na spotkanie z jego twórczością, także w naszym mieście, był prezes rumskiego oddziału ZKP Józef Lanc, członkowie zarządu, rumscy zrzeszeni oraz mieszkańcy Rumi i nie tylko.

E. Pryczkowski w Bibliotece Kaszubskiej w Rumi

Eugeniusz Pryczkowski promował w Rumi swoją ostatnią książkę pt.: "Strzał w plecy/ Szos w chrzebt. Wójnowé wspomnienia Kaszëbów". Jak sam mówił, tę książkę traktuje, jak trzecią część "trylogii", poświęconej historii Kaszubów z okresu II wojny światowej. Wcześniej wydał "Tu może być twoja śmierć. Wójnowé wspomnienia Kaszëbów z Gminë Żukòwò" oraz " Wójnowé wspomnienia Kaszëbów z Banina i okolic".

Wszystkie trzy książki, to biograficzne wywiady o wielu tragicznych historiach z okrutnych czasów, o których ich uczestnicy wciąż mówią niechętnie, a jeśli już, to z ogromnym bólem.

- Nie można jednak obok tych wspomnień przejść obojętnie, koniecznie trzeba je zachować dla kolejnych pokoleń, aby znów się nie powtórzyły tamte wydarzenia – twierdzi jednak autor. - Wiem, że moim bohaterom niekiedy bardzo trudno było otworzyć się na mówienie. Szczerze mówiąc korzystałem z chwili, często spontanicznie i bez zastanowienia. Po prostu był odpowiedni czas. Nie żałuję, myślę, że oni myślą tak samo, bo często wyrzucenie z siebie wspomnień tamtych chwil, choć bolesne, było jak zwalenie ogromnego ciężaru ze swoich barków. Wielu z moich bohaterów już nie żyje, dlatego tym bardziej satysfakcjonujące jest wypełnienie tej misji, zarówno dla nas, jak i naszych dzieci.

Warto podkreślić, że spotkanie odbywało się przez cały czas w jęz. kaszubskim. Jednakże, znany z telewizyjnego cyklu nauki języka kaszubskiego Eugeniusz Pryczkowski, posługujący się literackim kaszubskim, był w swoich wypowiedziach dla wszystkich zrozumiały. Nie ma się więc co dziwić, że spotkanie, które choć trwało niemal dwie godziny, minęło, jak z bicza strzelił! Podczas spotkania można było zakupić nie tylko tę najnowszą książkę E. Pryczkowskiego, ale także poprzednie jego wydawnictwa. I to z dedykacjami, którymi autor chętnie obdarowywał kupujących.

Na zakończenie, prezes Józef Lanc, wręczając gościowi wiązanek kwiatów, serdecznie podziękował mu za przybycie i podzielenie się swoimi doświadczeniami w trakcie zbierania materiału do książki i samego pisania. Ważne jest także to, że nie brakowało informacji zwrotnej ze strony publiczności. Były pytania, refleksje na temat wcześniejszych książek, zrozumienia oraz podziękowania i życzenia dalszych sukcesów w dokumentowaniu dziejów Kaszub i ich mieszkańców.

Trzeba przyznać, i to bez fałszywej skromności, że spotkanie należało do udanych, a jego temat oraz klimat Biblioteki Kaszubskiej w Rumi, pozostawiły w uczestnikach miłe wspomnienia i stały się zachętą do poznawania własnej historii i tożsamości.

Monika Kosińska Fot. Teresa Hebel

Kolejny numer biuletynu „Rëmskô Klëka” ukaże się w połowie marca 2024 r. Dostępny będzie w siedzibie ZKP O/Rumia (ul. Mickiewicza 19A), Miejskim Domu Kultury (ul. Mickiewicza 19), Urzędzie Miasta, Miejskiej Bibliotece Publicznej (Stacja Kultura), Bibliotece im. F. Ceynowy w Janowie, Bibliotece Kaszubskiej na Placu Kaszubskim, MOSiR, Centrum Ogrodniczym („U Szredera”) na ul. Kościelnej 27, piekarni „:Skierka” ul. Dębogórska, sklepie mięsnym przy rynku, kwaciarni Zabłocki (Dąbrowskiego/Starowiejska) oraz następujących kioskach: Centrum – przy poczcie (punkt Xero); ul. Derdowskiego – przy przychodni lekarskiej.

Druk „Rëmszi Klëczy” dofinansowany jest ze środków Gminy Miasta Rumi

„RËMSKĀ KLËKĀ” zredagowali: Monika Kosińska, Mateusz Klebba, Józef Lanc
Wydaje: Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie o/Rumia 84-230 Rumia ul. Mickiewicza 19 A
Nakład: 600 egz. Wydano w drukarni „Typograf” Rumia ul. Kościuszki 12